

Title: Specimen Showing Representation of Murmured Consonants in the Newar Script
Author: Anshuman Pandey (pandey@umich.edu)
Status: Expert Contribution
Action: For consideration by UTC and WG2
Date: 2014-10-28

This document provides a specimen showing a method of writing murmured consonants of the Newar language in the so-called ‘Newa’ or ‘Newar’ script. The specimen appears in a document published electronically in 2009 (<http://nepal-lipi-online.com/>, 1130th Nepal New Year Supplement, p. 4). The text is in the Newar language and the representation of murmured consonants in this specimen occurs in several other sources.

The specimen shows murmured consonants displayed using conjunct glyphs whose underlying representations would be <consonant, VIRAMA, HA>, eg. the consonant /n^h/ is written as *nha*. The words in which they occur are boxed in red. Words boxed in blue are conjuncts of murmured consonants with final *ya*, whose underlying representations would be <consonant, VIRAMA, HA, VIRAMA, YA>, eg. /n^hya/ is written as *nhya*, which is rendered using half-*na* + *hya*-ligature. The word boxed in green shows a single instance of the murmured consonant /n^h/ represented using a conventional *hna* conjunct; the underlying representation of which would be <HA, VIRAMA, NA>. The occurrence of this *hna* conjunct is unclear; it may be a typographical error.

The specimen illustrates that murmured consonant sounds continue to be represented using *ha*-final conjuncts, at least as recently as five years ago. Any suggestion that murmured consonants are written using only *ha*-initial conjuncts or that there is an accepted orthographic convention for these consonants should be properly investigated.

At this time, no decision should be made regarding the encoding of independent letters for Newar murmured consonants in the script, especially the encoding of conventional *ha*-initial conjunct glyphs as atomic letters. The sensible way forward is for the Newar language community to determine which orthography they prefer and to begin using it uniformly. A decision can be made after there is evidence that the orthography has been widely adopted. Until then, the murmured consonants may be adequately represented using *ha*-initial and *ha*-final conjunct sequences as is currently the practice.

नयाल लिपि.कम् - हलिम दकल न्यागु नयाल लिपि अह्लाब्न् यो (पिथना नं.सं.११३० ककला १)

झारिम्हानी नयाशिमिकथं धन्नाय रूळ्गु आग्न निम्हास

(पौजनाया सँ/Editorial)

कू नं झा सरूलकथं झकाकग रिंङ्ग दिं माः धयागु माच्यगा नवाःगय् द। धं हं सर्धुएय् लिङ्गिनि रुङ्ग नयाः दून द्रुं नयधंकाः थन शक संवशाग अलावलाय् ह्युः श्युजा प्रायगु यनग्यनाया शुनरुङ्ग सः। मानदव संवग् व नयाल संवशा सैय् नं धं हं दिं कुब् संवग् प्रीग्यायना याना संवग् व श्युजाया मरुद्वयागु झकाकगः सः। उकिं नयालय् अलावलाय् नयाङ्गु शक संवग्, मानदव संवग् व नयाल संवशा न्द्रुं ककलाध यानरु सः। थकथं रिंङ्ग दिं कुब् आः हाकनं नवाःगय् श्युसीकाया म् आधान श्याङ्गु नयाल लिपिया अनलाब्न् यो नं थुगु हं दिं नयाल संवशा न्द्रुंदिं कुब् यिगवीया श्युजाया माच्यगायाग नं नालगु कृगः रुङ्ग द।

नयाल संवग् नयाःया मौलिक संवग् सः (थं थकिया प्रधगा शंसधन साञ्चाः नाष्टुःरया निगीण सः। थनिं ११३० दं झः हं कुब् लाक कल्याधकानी मनूसं जनगाया यीन मर्कियाग थुळ्का आर्थिक दासगां मूक यायगु साव धयागु हं आः गक निधय् लाककल्याधकानी मनूग म्थ थुब् व्यकि अग्रधी सः धयागु माच्यगा न्यायना रुळ्माःगु द। थुजागु गर्वया सैयाग सकल नाष्टुएक झारिम्हानी नयाशिमिकथं मनन यायमाःगु द। धं औगिहासिक गथयाग निधय् न्यायना यायगु आश्लन झकाकमाःगु द।

नयाल लिपि नं नयाःया गोनव सग्यदा सः। सथगाया विकासक्रमय् नयाशिमिकथं आपालं यागदान याःगु द। आः गक कू नं एषाय् नयाशिमिकथं (थं गगाशीङ्ग लिपि अलावलाय् हंशियं शायद हं ऊक नाष्टु

वा एषा दळ्। धं नं निधय् द्वय वरुःगु गोनव सः। गन नयाशिमिकथं थशियनिगु हं कर्म कमजानीया कानधं निधय् गर्व यायरूळ्गु आपालं सग्यदा दया नं मी झकन नय रूयाङ्गु मद्र। थुजागु सँ थुळ्का व नयाशिमिकथं गर्व यायरूळ्गु सैय् सकसिंङ्ग ध्यान सालगु, थशियनिगु गोनवया सँ थुळ्का निधय् कुब् झारिम्हानी नयाशिमिकथं धन्नाय रूळ्गु आग्न निम्हास व गोनव बलकंगु झा थुगु अन लाब्न् यपिकां याळ् धयागु निम्हास जिमिगु द।

रिंङ्ग वौलाःगु झा यायवलय् आपालं थथाङ्गु वळ्गु नं झारिम्हानी सः। झा याळ्पिन्क दां, आधुनिक ऐंगिक सुविधा ऊक दयां मगाः। दकल मरुद्वयागु सँ धयागु सकसिंङ्ग अहलि सः, सदरावना सः अल झायानाङ्गिन्क वी माःगु गिनः सः। नयाः व नयाशिमिकथं निधय् श्युसीका वीगु व न्याय मी नयाशिमिकथं थशियनिगु गोनव थुळ्का वीगु झाय सकल झारिम्हानी मनूगु अहलि, गिनः, व सदराव दळ्गु आसा यासं धं अन लाब्न् यपिका मी सकसिंङ्ग सः, मीसं थकियाग म्हाकगु धयागु हं थगु झकाकगु सः धयागु सँ न्यथसं सकसिंङ्ग नयाल संवग् ११३० न्द्रुंदा लसगाय् रिंङ्गना चकाना वना।

Naresh Bir Shakya

Naresh Bir Shakya

Editor-in-chief

नं.सं.११३० ककला १ (यानरु)